

СТ А Н О В И Щ Е

ОТ ПРОФ. Д-Р РОСЕН КОСТАДИНОВ АЛЕКСИЕВ

член на научно жури по процедура за защита

на дисертационен труд на **ТОДОР ЖЕЛЯЗКОВ МАРИНОВ**на тема: „**МОДЕЛ ЗА СПЕЦИАЛИЗИРАНА ПОДГОТОВКА НА УЧЕНИЦИ ЗА****ОЦЕЛЯВАНЕ В БЕДСТВЕНИ СИТУАЦИИ**”

за придобиване на образователна и научна степен „ДОКТОР”

научен ръководител: доц. Пенчо Гешев, доктор**I. Актуалност и значимост на дисертационния труд**

Развитието на съвременното общество през 21 век е съпроводено с увеличаване проявите на разрушителните сили на бедствията. Причините за загубите, предизвикани от стихийни бедствия, аварии, катастрофи, терористични нападения са свързани с недостатъчната подготовка на човека. Редица дейности, извършвани в условията на сложни по характер междуличностни отношения, високо разнообразие и динамика на ситуациите, налагат актуализиране на физическата и психическата подготовка на личността. Поставя се проблема за придобиване на двигателен опит, практически познания и умения за адекватно реагиране в тези неспецифични условия.

От тази гледна точка, дисертационният труд на ас. Тодор Маринов дава насоки как физическото възпитание и спортът с основно средство – играта, ще изпълнят една нова и актуална задача: осъществяване на специализирана подготовка за действия в бедствени ситуации. Изследванията са насочени от усъвършенстване на подготовката на учениците от 5, 6 и 7 клас за адекватни действия в различни бедствени ситуации. Актуалността е продиктувана от съвременните условия на глобализация и технологичен бум, в който учениците са поставени, не само в непрекъснат риск, но и застрашено тяхното здраве и физическо оцеляване.

II. Оценка на резултатите и приносите на дисертационния труд

В дисертационния труд е използвана научна литература по темата от 162 литературни източници, като от тях на български език – 86, на чужди автори – 68 и 8 източника от интернет.

От направения литературен надзор е видно, че често хората се изправят пред трудности и опасности, преодоляването, на които може да се окаже сериозно

изпитание за тях. Адекватна реакция не се наблюдава, поради недостатъчна специализирана подготовка.

Тази информираност е насочила автора към ясно и точно формулиране на хипотезата, правилно отразяване на теоретичните и практически аргументи. Целта и задачите са формулирани прецизно, което дава качествено отражение на получените многопосочни резултати. От методите на изследване, ас. Тодор Маринов е използвал широк набор от методи – 16 на брой, които достатъчно добре са приложени в хода на цялостната разработка на дисертационния труд.

На представения дисертационен труд от ас. Тодор Маринов може да се даде висока крайна оценка. Това се отнася, както за разработения модел за специализирана подготовка на ученици за оцеляване при бедствени ситуации, така също и най-вече за разработените критерии за оценка, поведението им при бедствени ситуации.

В началото на анализа на резултатите, авторът умело интерпретира получените данни от проведената широкомащабна анкета с 318 ученика за разкриване познанията им за действия при бедствия, което само по себе си дава солидна аргументация на докторанта, защо именно това е емблематиката на избраната от него тема. Въз основа на направените вариационен, корелационен и графичен анализ се доказва положителното въздействие върху развитието на психофизическата готовност за адекватни действия за оцеляване в бедствени ситуации. Това дава възможност на автора да определи най-значимите фактори, свързани с изграждането на модел за специализирана подготовка за действия при бедствени ситуации.

В анализа на резултатите от експеримента, в дисертацията са представени данни от първите и вторите изследвания на психофизическата подготовка, от които недвусмислено се доказва, че по-високите постижения в експерименталната група се дължат на приложената, усъвършенствана методика за специализирана подготовка.

Авторефератът е изготвен съгласно изискванията и правилно отразява основните положения и научни приноси на дисертационния труд. Положителна оценка заслужават публикациите (4 бр.), свързани с подготовката на учениците за оцеляване (1), психофизическата готовност на учениците за действия при бедствени ситуации (2), тревожността и психическата работоспособност на 11-13 годишни ученици (3) и проучване на специализираната готовност на учениците при бедствия (4).

Представеното научно изследване е актуално и обективно, с убедителни научни доказателства. Основание за това ми дават приносите на дисертационния труд, отнасящи се до специализираната подготовка за оцеляване в бедствени ситуации.

1. Обогатена е теорията по същността на бедствените ситуации. Разкрита е структурата на физическата и психическата готовност на учениците за действие в различни бедствени ситуации.
2. Изграден е модел за специализирана подготовка за оцеляване. Апробирани са ефективни средства и методи за подготовка на ученици за действие в бедствени ситуации.
3. Разкрити са значими детерминации между основните градивни фактори на психическата и физическата готовност за оцеляване при бедствени ситуации.
4. Моделът за специализирана подготовка за оцеляване е адаптиран и внедрен в тренировъчния процес по бойни изкуства (Кунг фу То'А).

III. Критични бележки

На фона на цялостното ми положително положение към разработения научен труд, към цялостното оформление и получените резултати ще посоча, макар и незначителни според мен пропуски. Това се отнася, както към липсата на коментар на проведените беседи с учители и ученици, така също и за необходимостта, учениците да бъдат обучавани в техниките на изкуственото дишане.

IV. Заключение

В заключение считам, че е направен задълбочен анализ на факторите, имащи отношение към специализираната подготовка на учениците за оцеляване в бедствени ситуации и са постигнати значими научни резултати. Разработената методика и програма, както и изработените нормативи за контрол поведението на учениците в бедствени ситуации ми дават основание да препоръчам на уважаемите членове на научното жури **ДА ПРИСЪДЯТ** на докторанта **ТОДОР ЖЕЛЯЗКОВ МАРИНОВ** образователна и научната степен „ДОКТОР“.

14.11.2014 г.

ИЗГОТВИЛ СТАНОВИЩЕТО:

/проф. д-р Р. Алексиев/